

Branschorganisationen
för dagligvaruhandeln

Inskickat: 23-11-23

Ansvarig tjänsteman: Jenny Hagberg

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Folkhälsomyndigheten

Annmarie Wesley

Analyst – Unit for health promoting lifestyle

Annmarie.Wesley@Folkhalsomyndigheten.se

Svensk Dagligvaruhandels kommentarer på bruttolistan av indikatorer inom ramen för regeringsuppdraget om hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion

Svensk Dagligvaruhandel vill lämna följande kommentarer på bruttolistan av indikatorer inom de tänkbara områdena "En väl fungerande marknad" och "Hållbar och hälsosam matmiljö".

Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag är alla mycket aktiva vad gäller folkhälsoarbetet. Dels genom att stötta diverse initiativ, dels i sin produkt- och sortimentsutveckling av hälsosamma produkter. Vi vill särskilt lyfta fram i det branschgemensamma samarbetet:

- Dagligvaruhandelns fempunkts-program för goda vanor och folkhälsa
- Branschöverenskommelse om åldersgräns för energidryck
- Nyckelhålet används som ledstjärna i produktutveckling
- Medlemsföretagen arbetar aktivt med att sänka socker och salthalter i EMV-produkter
- Dagligvaruindex frukt och grönt
- Arbetar aktivt med Närings- och hälsopåståenden och Kostrådsguiden.

Folkhälsoutmaningarna i Sverige är stora och inte minst att de kostrelaterade sjukdomarna i socioekonomiskt utsatta områden växer oroande fort. Vi har deltagit aktivt i myndigheternas arbete och har nu diskuterat de rapporter och indikatorer som har presenterats.

Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag är generellt positiva till att nationella mål har satts för att främja folkhälsan. Viktigt är dock att de indikatorer som kommer föreslås är evidensbaserade och har effekt på grupper med sämre socioekonomiska förutsättningar. Som branschorganisation som företräder enbart dagligvaruhandeln ser vi dock konkurrensrättsliga utmaningar i de förslag som har presenterats.

Utrymmesmat säljs på många fler ställen än bara dagligvaruhandeln

En stor del av den så kallade utrymmesmaten säljs utanför dagligvaruhandeln. Branschöverenskommelser inom dagligvaruhandeln skulle därför inte bara bli begränsade till en del av försäljningen utan också snedvrider konkurrensen mellan dagligvaruhandeln och till exempel servicehandeln. Svensk Dagligvaruhandel anser därför att statlig reglering som bli likvärdig för hela marknaden är att föredra.

När det gäller indikatorer rörande marknadsföring och exponering av energitäta och näringsfattiga livsmedel ser vi att det skulle vara bättre ur ett konkurrensrättsligt perspektiv att reglera hela marknaden inklusive sällanköpshandel och producenter. En sådan reglering får dock snarare effekt på försäljningen, än på hälsan.

Konkurrensrättslig problematik med branschöverenskommelser

Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag står för närmare 90 % av dagligvaruhandeln i Sverige. Det är därför inte möjligt ur ett konkurrensrättsligt perspektiv med branschöverenskommelser som berör till exempel priser och kampanjer.

Konkurrensrättsliga begränsningar visavi fri rörlighet av produkter inom EU

Statlig styrning av innehåll i produkter skulle möjligen på ett effektivt sätt minska konsumtionen. Hänsyn måste dock tas till hållbarhet, tid för produktutveckling etc. Det kan dock möjligen finnas konkurrensrättsliga begränsningar visavi fri rörlighet av produkter inom EU.

Eventuell statistikinhämtning behöver omfatta all försäljning

Statistik på försäljningen av utrymmesmat inom dagligvaruhandeln har efterfrågats för att kunna följa utvecklingen. Heltäckande statistik finns hos företagen som säljer produkterna. De har statistik på allt som säljs i Sverige och kan dessutom bryta ner det på dagligvaruhandel, servicehandel, sällanköpshandel och restaurang. Svensk Dagligvaruhandel kan bistå med lista på de stora leverantörerna inom respektive kategori.

Gränsdragningsproblematik med definitionen av ohälsosamma livsmedel

Om staten inför skatter eller avgifter på ohälsosamma livsmedel och drycker finns där en gränsdragningsproblematik i definitionen av "ohälsosamma livsmedel" och "osunda" livsmedel. Ett exempel skulle kunna vara socker i dryck som skulle kunna omfatta såväl mjölk som juice.